

Šķirnes un sugas efekts ziemāju labību biomasas rādītājos atšķirīgos mēslojuma fonos SEG emisiju kontekstā

Agroresursu un ekonomikas institūts

L. Zariņa, A. Vaivode

Agroresursu un ekonomikas institūta Priekuļu pētniecības centrs

livija.zarina@arei.lv

Ievads

Lai pilnveidotu SEG emisiju uzskaiti, projekta “Aramzemes un ilggadīgo zālāju apsaimniekošanas radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju un oglekļa dioksīda (CO₂) piesaistes uzskaites sistēmas pilnveidošana un atbilstošu metodisko risinājumu izstrādāšana” ietvaros, arī Agroresursu un ekonomikas institūta Priekuļu pētniecības centrā tiek veikti attiecīgi pētījumi, gūstot informāciju par valstī nozīmīgāko laukaugu grupu – labībām.

Projekta mērķis- iegūt galveno lauksaimniecības kultūru biomasas datus un izstrādāt biomasas pārrēķinu vienādojumus, nosakot oglekļa ieneses ar virszemes un pazemes biomasu saimnieciski nozīmīgākajām laukaugu kultūrām konvencionālajās un bioloģiskajās saimniecībās.

Materiāli un metodes

Augsne – ar vidēju un labu organiskās vielas un labu augiem pieejamā fosfora saturu, mazāku nekā optimāli nepieciešams augiem pieejamā kālija satur bioloģiskajā laukā (BL) un paaugstinātu augsnes skābumu konvencionālajā laukā (KL).

Priekšaugi

Vasaras mieži (KL) un auzas (LB).

Genotipi

Rudzi	Kvieši	Tritikāle
‘Kaupo’ ‘Nasri’	‘Edvins’ ‘Talsis’	‘Ruja’ ‘Remiko’

Mēslošana KL

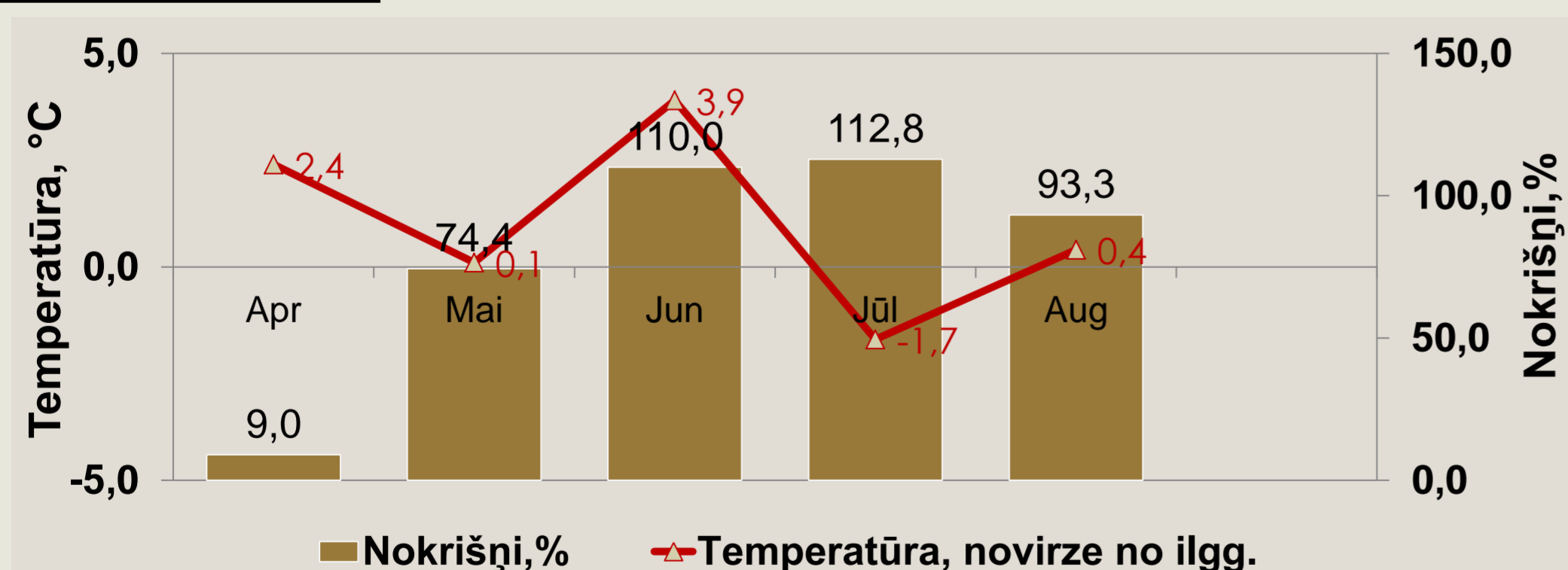
Pamatmēslojums –300 kg ha⁻¹ NPK 6-26-30

- 220 kg ha⁻¹ amonija nitrāts (AN)
- 220 kg ha⁻¹ AN 1.x + 180 kg ha⁻¹ AN 2.x

Nezāļu ierobežošana:

BL- ecēšana; KL- MCPA Super 1.5 L ha⁻¹

Meteo apstākļi

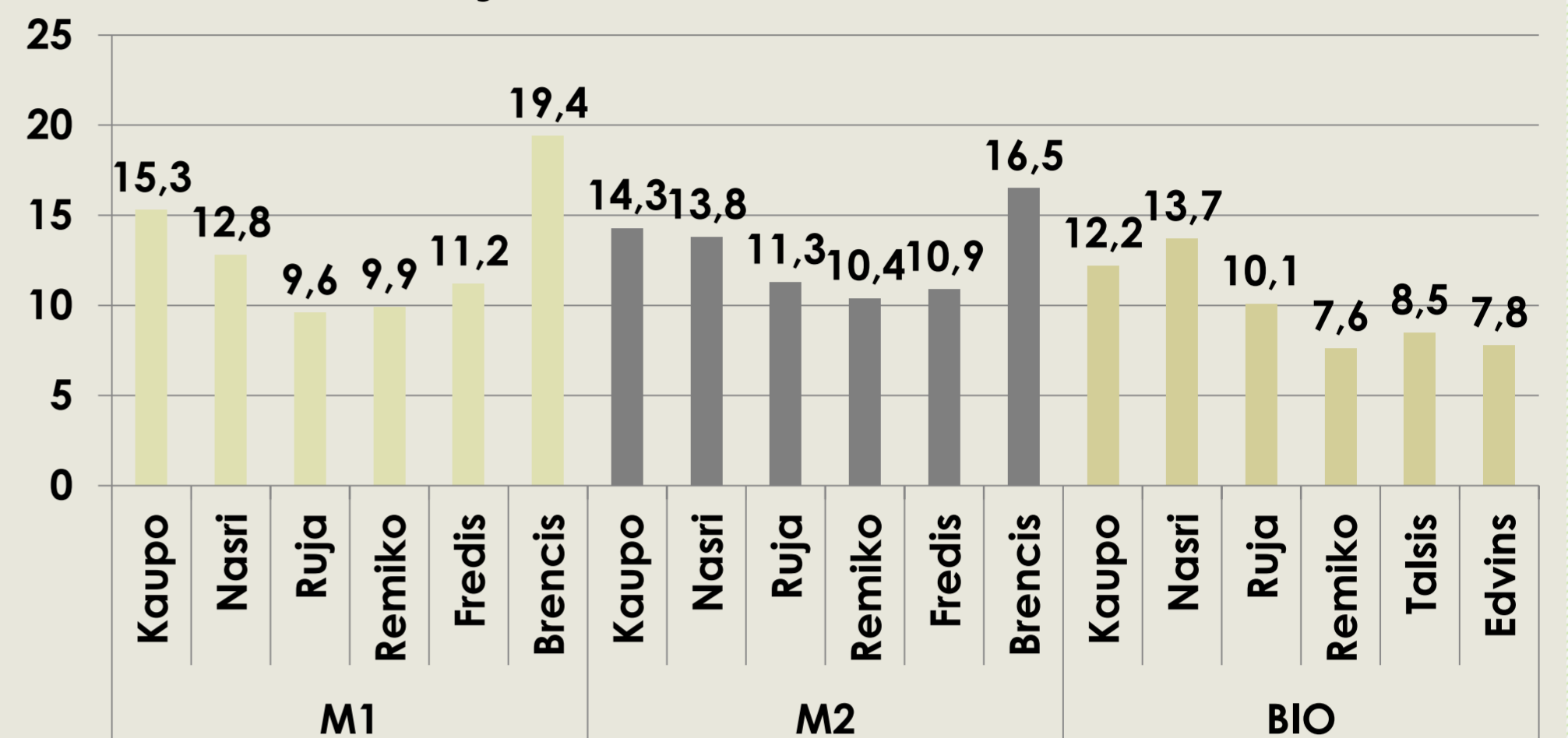
Lauka kopskats sējumu skatē 2019. gada 30. maijā (konvencionālais lauks)

Literatūra

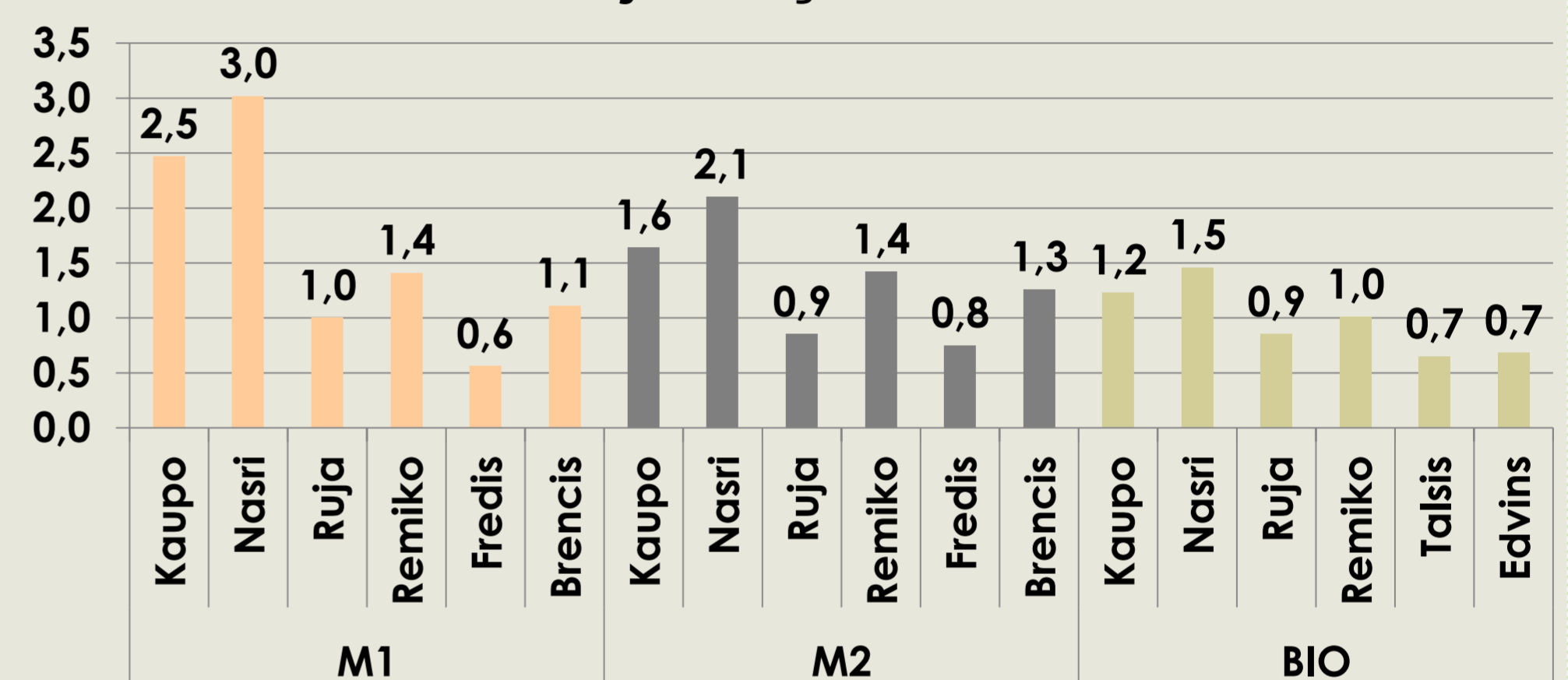
Aramzemes un ilggadīgo zālāju apsaimniekošanas radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju un oglekļa dioksīda (CO₂) piesaistes uzskaites sistēmas pilnveidošana un atbilstošu metodisko risinājumu izstrādāšana. Atskaite par 2019. gada darba uzdevumu izpildi.

Rezultāti

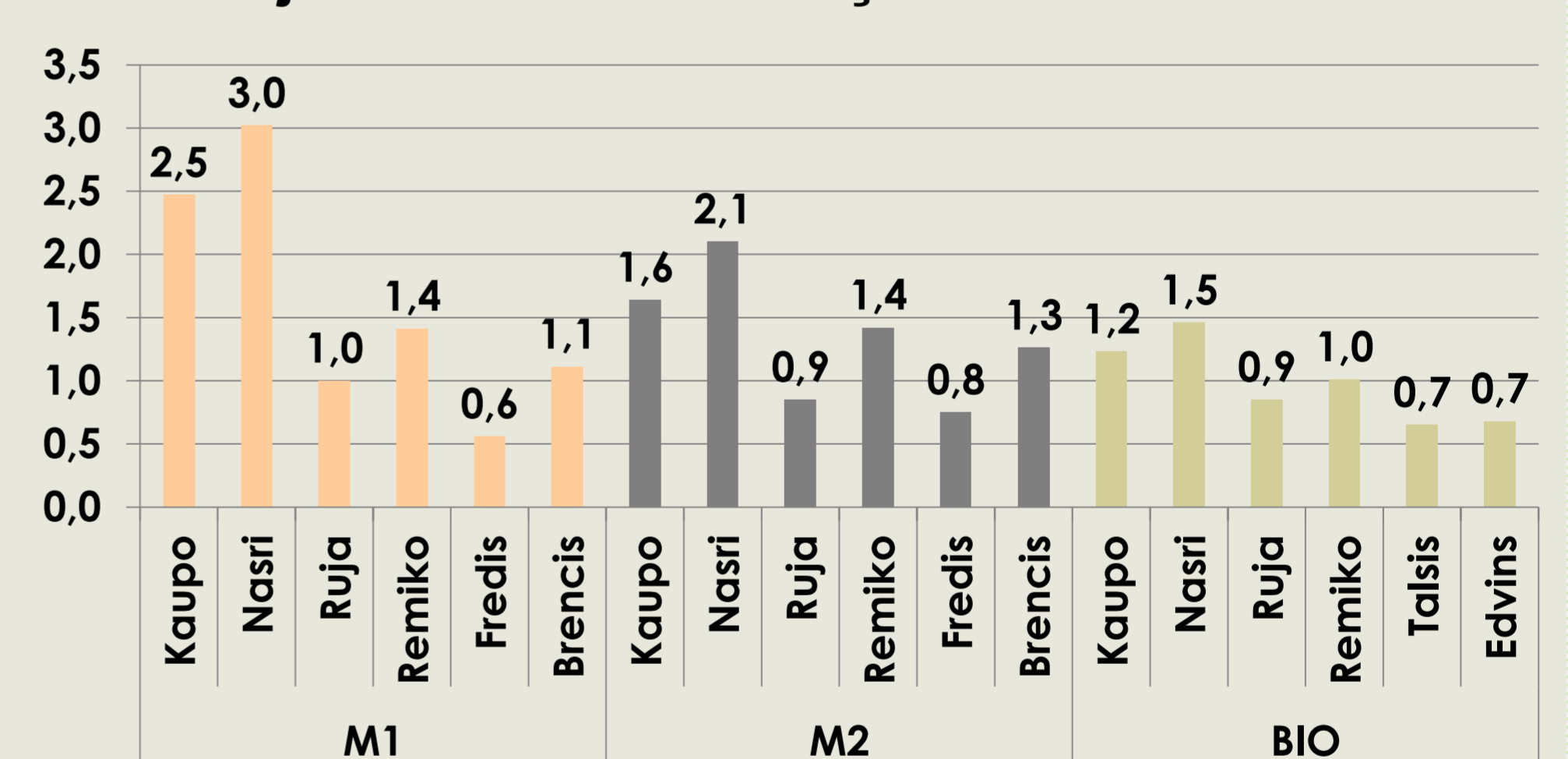
Ziemāju virszemes biomasas, t ha⁻¹

Ziemāju sakņu biomasas

Ziemāju virszemes un sakņu biomasas attiecība

Kopsavilkums

2019. gada sezonā:

bioloģiskajā laukā un konvencionālajā laukā ar vienreizēju papildmēslojuma devu nevienai no pārbaudītajām sugām būtiska atšķirība graudu ražas rādītājos starp šķirnēm netika fiksēta. Konvencionālajā laukā ar divreizēju papildmēslojuma lietošanu būtiski augstāku ražu sasniedza šķirnes ‘Nasri’(rudzi) un ‘Remiko’ (tritikāle).

Ne vienmēr lielāko graudu ražu veidojošajām šķirnēm raksturīga arī lielāka kopējā biomasas; abām šķirnēm, kurām fiksēta būtiski augstāka graudu raža raksturīga arī lielāka sakņu biomasas.

Iegūtie dati sniedz jaunu informāciju par Latvijā šobrīd aktuālu ziemāju labību šķirņu specifiku biomasas veidošanā, kas nozīmīgi SEG emisiju samazināšanas metodikas izstrādē.